

An Banc Teanga go dtí/ go/ chuig?

Léigh na teachtaireachtaí seo a leanas agus freagair na ceisteanna.

Read the following messages and answer the questions.

Mar shampla: Tá Róisín ag dul go dtí an chathair.

Ar dtús, líon isteach an ghreille seo / Firstly, fill in the following grid:

áiteanna + an	ócáidí	áiteanna
chuig	go	go dtí

A Liam,
Ba bhreá liom dul go
Londain ach ní bheidh mé
saor! Táim ag dul chuig
bainis Aoife an lá sin!
Eimear x x

A Mháire,
Ní bheidh mé saor don
phictiúrlann amárach mar
táim ag dul chuig
ceolchoirm. Ar mhaith leat
dul chuig ceolchoirm
Seneca?
Síle ;-)

A Róisín,
Tá brón orm ach ní
bheidh mé saor
amárach
chun dul go dtí an
chathair ag
siopadóireacht. Beidh
mé ag obair. Beidh
cruinniú mór agam!
Aoibhinn ;-(

1. Cá bhfuil Róisín ag dul? _____
2. Tá Eimear ag dul go Londain.   Fíor   Bréagach
3. Cá bhfuil Síle ag dul? _____
4. Tá Aoibhinn ag dul chuig cruinniú mór.   Fíor   Bréagach
5. Cá bhfuil Máire ag dul? _____
6. Tá Róisín ag dul go dtí an chathair.   Fíor   Bréagach
7. Cá bhfuil Liam ag dul? _____

An Banc Teanga Cen cheist?

Léigh na ceisteanna seo a leanas, agus roghnaigh an tús ceart chun na ceisteanna a chumadh.

Read the following questions and select the correct word to compose each question.

Conas	Cathain	Cá	Cad	Cé	Cén

An Banc Teanga

Féilte na hÉireann

Tá go leor féilte ar fhéilire na hÉireann: féilte traidisiúnta, féilte nua-aimseartha agus féilte reiligiúnacha. Ceiliúrtar gach ceann i slí dhifriúil / *There are many festivals in the Irish calendar: traditional festivals, modern festivals and religious festivals. Each one is celebrated differently.*

Faigh amach cathain a bhíonn na féilte seo a leanas ar siúl agus cén fáth. An bhfuil féilte cosúil leo i do thír dhúchais féin / *Find out when the following festivals occur and why. Are there similar festivals in your own country?*

Mar shampla: Lá Fhéile Bríde – An chéad lá d’Fheabhra.

- Lá Fhéile Bríde
- Lá Bealtaine
- Lúnasa
- Oíche Shamhna
- An Nollaig

An Banc Teanga - Cén áit?

Is tusa An tAire Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta. Tá tú sa Spidéal chun bualadh le muintir na háite. Féach ar an dialann seo a leanas. Seo do sceideal don tseachtain. Ag baint úsáide as an eolas atá sa dialann, scríobh amach abairtí bunaithe ar cad a dhéanfaidh tú i rith na seachtaine.

You are the Minister for Arts, Heritage and the Gaeltacht. You are in Spiddal to meet the local community. Look at the diary below. This is your schedule for the week. Using the information in the diary, write sentences based on what you will do during the week.

Mar shampla: Buailfidh mé leis an mbainisteoir san óstán Dé Luain, an chéad lá d’Iúil, ag leathuair tar éis a haon.

Is é an Luan an chéad lá d’Iúil. Chun cabhrú leat sula dtosóidh tú, scríobh dáta na laethanta eile anseo.

Monday is the first of July. To help you before you start, write the dates of the other days here:

- a. Dé Máirt: _____
- b. Dé Céadaoin: _____
- c. Déardaoin: _____A

 An t-óstán Dé Luain An bainisteoir 1.30 p.m.	An siopa Dé Luain An siopadóir 3.15 p.m.	An banc Dé Máirt An bainisteoir 9.00 a.m.	An caifé De Máirt An freastalaí 12.30 p.m.	 An bhialann Dé Máirt An cócaire 4.00 p.m.
				

				
An séipéal Dé Céadaoin An sagart 10.15 a.m.	Oifig an phoist Dé Céadaoin Fear poist 5.20 p.m.	An teach tábhairne Dé Céadaoin Fear tí 8.30 p.m.	An t-ionad spóirt Déardaoin An bainisteoir 11.00 a.m.	 An mheánscoil Déardaoin An príomhoide 2.30 p.m.

Léigh an sampla thuas arís. Tá *leis an mbainisteoir* sa sampla. Cén fáth a bhfuil *urú* ar *bainisteoir*.

Read the example above again. *Leis an mbainisteoir* is written in the example. Why is there *urú* on *bainisteoir*?

Cuirtear *urú* ar thúschonsain an ainmfhocail nuair a thagann réamhfocal agus an t-*alt le chéile* roimhe.

Urú is placed on the first consonant of nouns when the article and a preposition come together before a noun.

An cuimhin leat an ghreille seo? Críochnaigh í / Do remember this grid? Complete it.

n		m	
	d		f

Athscríobh na hainmfhocail seo a leanas le *leis an* rompu sula dtugann tú faoin bpríomhthasc.

Rewrite the following nouns with *leis an* before them before you undertake the main task.

- a. sagart _____
- b. cócaire _____
- c. freastalaí _____
- d. fear poist _____
- e. bainisteoir _____
- f. fear tí _____
- g. an príomhoide _____
- h. an siopadóir _____

Anois, scríobh amach na habairtí bunaithe ar an dialann thuas.

Now write the sentences based on the diary above.

An raibh a fhios agat go raibh Aire Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta in Éirinn.

Did you know that there is a Minister for Arts, Heritage agus Gaeltacht in Ireland?

Faigh amach cé hé an tAire Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta in Éirinn faoi láthair agus cad a dhéanann sé.

Find out who the Minister for Arts, Heritage agus Gaeltacht is and what he does. Check out: <http://www.taoiseach.gov.ie/eng/>

Dé Luain 01-07-2014

Buailfidh mé leis an mbainisteoir san óstán Dé Luain an chéad lá d'lúil ag leathuair tar éis a haon.

An Banc Teanga

Cuireadh cúirtéiseach!

Léigh na cuirí seo a leanas. Roghnaigh cuireadh amháin do gach teideal thíos. Scríobh an uimhir a théann leis an chuiridh sa spás cuí. Féach ar an gcritéir seo.

Read the following invitations. Select one invitation for each title below. Write the number that corresponds with each invitation in the appropriate place. Look at the following criteria:

- **Beannachtaí / greetings**
- **Béasa / manners**
- **Cur chuige / approach**

1

A Mháire, a chara,
Ar mhaith leat dul chuig dráma sa chathair oíche amárach ag 8.00 p.m.?

Beannachtaí,
Síle

2

Liam,
Scannán n8 @ 9 p.m.?
Seán

3

A Niamh, a stór,
Tá súil agam go bhfuil tú go maith. Aon scéal? An mbeidh tú saor Dé hAoine 7/2/14? Ar mhaith leat dul chuig bainis Róise i Luimneach?

Ádh mór,
Gemma

4

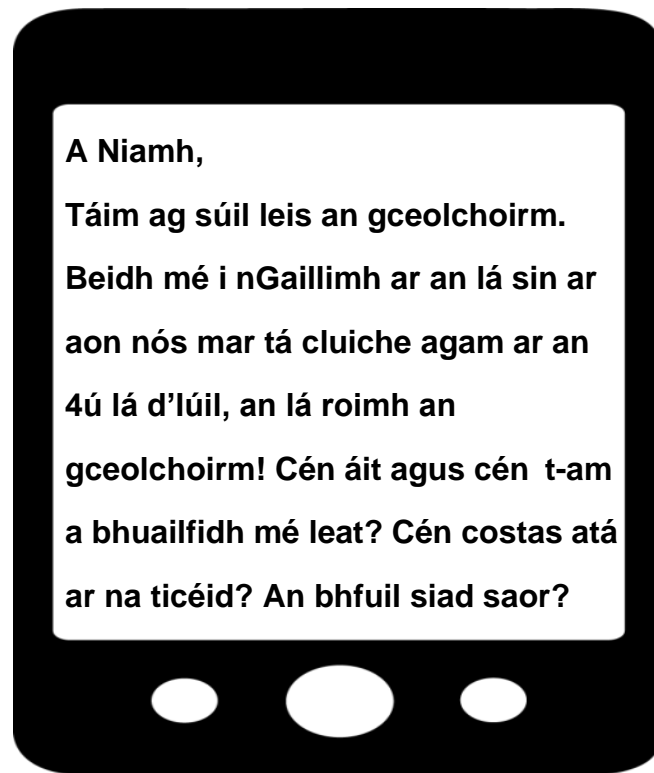
Haigh a stór,
Conas atá tú? An mbeidh tú saor ag an deireadh seachtaine? Beidh breithlá Anna ann Dé Sathairn sa bhialann Roma ag 7.00 p.m. Cuir glao orm níos déanaí.

Meg

An ceann is cúirtéisí / The most courteous message	
Ceann a sheolfainn chuig mo dhlúthchara / A message I would send to my best friend	
Ceann a sheolfainn chuig múinteoir / A message I would send to a teacher	
An ceann is soiléire / The clearest message	

An Banc Teanga - Cen ceann?

Léigh an téacs seo a sheol Eimear chuig Niamh. Ansin, léigh na fógraí éagsúla /
Read the text Eimear sent to Niamh. Then read the various advertisements.

Ceolchoirm Bheoga
Róisín Dubh, Gaillimh
Dé Céadaoin 01/07/2014
8.00 p.m.
Ticéid - €18

Ceolchoirm Glen Hansard
Róisín Dubh, Gaillimh
Déardaoin 02/07/2014
7.30 p.m.
Ticéid - €25

Ceolchoirm Imelda May

Róisín Dubh, Gaillimh

Dé hAoine 03/07/2014

8.30 p.m.

Ticéid - €28

Ceolchoirm Altan

Róisín Dubh, Gaillimh

Dé Domhnaigh 05/07/2014

7.00 p.m.

Ticéid - €20

1. **Cén ceolchoirm a bhfuil Eimear ag caint faoi / What concert is Eimear talking about?** _____

Cathain a bheidh sé ar siúl? _____

Cén t-am a bheidh sé ar siúl? _____

An bhfuil na ticéid daor? _____

Ar chuala tú faoin mbanna sin riamh? / Did you ever hear of the band?

Féach ar ghearrthóg ar / Look at a clip on www.youtube.com

Ar mhaith leat dul chuig a gceolchoirm? _____

2. **Is tusa Niamh. Cuir glaoch ar Eimear agus freagair na ceisteanna a chur sí ort sa teachtaireacht.**

You are Niamh. Call Eimear and answer the questions she asked you in the message.

Scríobh amach an comhrá anseo. / Write the conversation here:

Niamh: Dia duit a Eimear. Conas atá tú, mo stór?

Eimear: Dia is Muire duit, a Niamh. Táim go breá! Agus tú féin?

Niamh: Táim go hiontach. Táim ag súil go mór leis an gceolchoirm. Beidh sé ar siúl....

An Banc Teanga - An Aimsir Fháistineach

1. Luadh an aimsir fháistineach sa topaic seo. An féidir leat an ghreille seo a leanas a líonadh isteach trí **leathan** agus **caol** a scríobh san áit chuí / *The future tense was mentioned in this unit. Can you fill in the grid below by writing leathan and caol in the appropriate places?*

leathan	caol
An Aimsir Fháistineach	
An chéad réimniú	
-fidh -fimid	
-faidh -faimid	

2. Críochnaigh an gearrscéal seo a leanas leis na briathra cuí ón liosta.
Complete the following short story with the appropriate verbs from the list.

cuirfidh   buailfidh   fanfaidh   ólfaidh   caithfidh

Amárach, beidh sé fuar. Beidh sé ag cur sneachta agus beidh sé gaofar.
 _____ mé mo chóta orm. _____ mé mo hata agus
 mo scaif chomh maith. _____ mé le mo chara Antonio sa
 chathair. _____ mé taobh amuigh den chaifé. Sa chaifé,
 _____ mé seacláid the.

3. Conas a chuirtear ceist san aimsir fháistineach? An féidir leat an ghreille seo a leanas a líonadh isteach? Roghnaigh an freagra ceart.
How do you ask a question in the future tense? Can you fill in the grid? Select the correct answer.

- An? + séimhiú
- An? + urú
- An? + -----

An Aimsir Fháistineach	
An fhoirm cheisteach	

Cuir Gaeilge ar na ceisteanna seo a leanas / Translate the following questions to Irish.

Mar shampla: *An mbuailfidh mé leat sa* phictiúrlann?*

*Bí cúramach le *sa, san* agus *den*. Lión isteach an ghreille seo ar dtús.

Leanann séimhiú ach ar *d, n, t, l, s, r*

Roimh ghuta

sa	san	den

1. Will I meet you in the cinema?

_____

2. Will I meet you outside the restaurant?

_____

3. Will I meet you in the library?

_____

4. Will I meet you outside the shop?

_____

5. Will we meet in the office?

_____

6. Will we meet outside the pub?

_____

7. Will we meet in the café?

_____

8. Will we meet outside the bank?

_____

4. Úsáid na briathra agus an foclóir seo a leanas chun cur síos a dhéanamh ar conas a bhainfidh tú úsáid as an nGaeilge amach anseo. Má tá stór focal nach dtuigeann tú, bain úsáid as foclóir.

Use the following verbs and vocabulary to describe how you will use Gaeilge from now on. If there is vocabulary you do not understand, use a dictionary. Mar shampla: www.focal.ie

bí	raidió	teilifís	ranganna	buail	
	féach	éist	foghlaimoirí	ag caint	ag léamh
úsáid	an t-idirlíon		leabhar	daoine eile	

Mar shampla: *Beidh mé ag caint as Gaeilge le foghlaimoirí eile.*
